

“İLİŞKİLERİN ÇÖZÜMSÜZLÜĞÜ AB’NİN İTİBARINI ZEDELİYOR”

İKV Başkanı Ayhan Zeytinoğlu, “AP’nin son raporu ve bazı üye devletlerin veto uygulamaları maalesef ilişkilere zarar veriyor. Türkiye gibi bir ülke ile ilişkilerin bu şekilde çözümsüzlüğe terk edilmesi AB’nin itibarı ve etkinliği açısından da son derecede düşündürücüdür” dedi.

İktisadi Kalkınma Vakfı (İKV) Başkanı Ayhan Zeytinoğlu, 18 Mart 2016 tarihinde gerçekleştirilen ve Suriyeli sığınmacılara yönelik işbirliği ve ilişkilerin geliştirilmesi konusunda hedefler içeren Türkiye-AB Bildirisi’nin üçüncü yılında gelinen aşamayı yorumladı.

Başkan Zeytinoğlu, Türkiye-AB Bildirisi’nin özellikle Suriyeli mültecilerin Yunanistan’a geçişlerini kontrol altına almayı amaçlayan bir belge olduğunu belirtti. Ancak İKV Başkanı bu bildiriye sadece mülteci konusunun yer almadığını ilişkilerin hemen hemen tüm alanlarına değinen dokuz maddeden oluştuğunu hatırlattı. Başkan Zeytinoğlu mülteci konusunda Türkiye’nin desteğini alan AB’nin ilişkilerin ilerletilmesi konusunda da aynı şekilde istekli olmasını umduğunu belirtti ve sözlerine şöyle devam etti: “Türkiye ve AB bundan üç yıl önce bir ortak bildiri yayınlayarak vardıkları uzlaşmayı açıklamışlardı. Bu uzlaşma büyük ölçüde Suriye’deki iç savaştan kaçan sığınmacıların oluşturduğu göç baskısının tetiklediği bir

uzlaşıydı. Ancak şunu da hatırlamak gerekiyor ki Türkiye-AB Bildirisi sadece mülteci konusunu içermiyordu. Bunun dışında Türkiye ve AB ilişkilerindeki tüm konu başlıklarına yönelik hedefler içeriyordu. Ancak bugün geldiğimiz noktada oldukça sorunlu ilerleyen bir mülteci işbirliğinin dışında hiçbir alanda ilerleme göremiyoruz.”

“İsteddiğimiz hızda ve etkinlikte ilerlemiyor”

Başkan Zeytinoğlu, Suriyeli mülteciler için AB’nin ayırdığı fonun 2016-17 için 3 milyar Euro, 2018-19 için de 3 milyar Euro öngördüğünü belirtti. Başkan Zeytinoğlu, bu fonlar ile önemli projelerin desteklendiğini ancak 1 milyarı AB’den, 2 milyarı da üye devletlerden gelmesi öngörülen bu fonun aktarılmasında gecikmeler yaşandığını söyledi ve sözlerini şöyle sürdürdü:

“AB ve Üye devletler tarafından, Türkiye’deki Suriyeli mülteciler için öngörülen mali araca 2016’da 927 milyon Euro aktarıldı. 2017’de 1.597 milyon Euro daha

eklendi. Kalan 476 milyon Euro ise ancak 2018-19 döneminde tamamlanabildi. İkinci 3 milyar Euro’luk fonun da 2018-19’da kullanılması öngörülmüyordu. Bunun için üye devletlerin katkılarını ödemeleri için 2019 sonu olarak öngörülen son tarih, 2021 sonuna ertelendi. AB’nin mülteci fonu ile eğitim, sosyal güvenlik, alt yapı gibi alanlarda önemli projeler desteklense de, genelinde mali işbirliği mulduğu hız ve etkinlikte gerçekleşemedi.”

Başkan Zeytinoğlu, Türkiye-AB Bildirisi’nde öngörülen Türkiye-AB ilişkilerinin diğer alanlarındaki duruma da değindi:

“Müzakere sürecinde en son fasıl Haziran 2016’da açıldı. Gümrük Birliği’nin güncellenmesi ile ilgili müzakerelerin başlaması konusu Komisyon’un üye devletlerden yetki istediği Aralık 2016’dan beri başlatılmadı. Vize serbestliği sürecinde Mayıs 2016’da neredeyse vizelerin kalkması noktasına gelinmişken, bugün hala vize uygulaması devam ediyor. Türkiye’de olağanüstü halin ilanı AB ile ilişkilerin devamını engelliyordu. Ancak OHAL’in kalkmasına rağmen, hala bir ilerleme kaydedilemedi. Türkiye olarak bize düşen geçtiğimiz yıl yapılan 2 Reform Eylem Grubu toplantısında belirlenen reform hedeflerine ulaşmak için adımlar atmak ve AB üzerinde pozitif bir baskı uygulamak. AB ise Türkiye’ye karşı sorumluluklarının bilincinde olmalı ve sürecin ilerlemesi için kapıları kapamak yerine kapıları açmayı bir politika haline getirmeli. Bu vesileyle AP’nin son raporu ve bazı üye devletlerin veto uygulamaları maalesef ilişkilere zarar veriyor. Türkiye gibi bir ülke ile ilişkilerin bu şekilde çözümsüzlüğe terk edilmesi AB’nin itibarı ve etkinliği açısından da son derecede düşündürücüdür.”

Türkiye-AB Bildirisi’nin üçüncü yılında bazı rakamlar şöyle:

► Türkiye’nin ev sahipliği yaptığı geçici koruma altındaki Suriyeli sayısı: 3.642.738 (yüzde 5,6’sı 0-18 yaş aralığında)

► Doğu Akdeniz (Ege) rotasından AB’ye düzensiz göç rakamları: 2015 yılında 885.386 kişi, 2016 yılında 182.277 kişi, 2017 yılında 42.319 kişi, 2018 yılında 56.561 kişi.

► Denizde can kayıplarının sayısı: Bildiriden önceki 20 ayda 1175 kişi denizde hayatını kaybederken, bu sayı 137’ye indi.

► Yunanistan’dan Türkiye’ye iade edilen veya gönüllü dönen Suriyeli sayısı: Mart 2016-Nisan 2018 dönemi için 12.569 kişi.